

SUKUHAAROJEN ESITTELY I

Hiismäen Ruuskaset

Rantasalmen kunnan eteläosassa nykyisen 14-tien varrella sijaitsee Hiismäen kylä. Vanhimmat tiedot Rantasalmella asuneista Ruuskasista ovat Hiismäen kylästä ja sen lähistöltä. Rantasalmen kihlakunnan talvikäräjillä 26. tammikuuta 1559 sai Niilo Ruuskanen takaisin sen veronahan, jonka Lauri-kirjuri oli laittomasti hänen määrännyt maksamaan Pauli Muijoselle, silloin kun Lauri piti oikeuden pöytäkirjaa.

Hiismäen sukuhaaran vanhin tunnettu esi-isä on **Nils eli Niilo Ruuskanen**, joka oli syntynyt arviolta 1589. Habermannin maantarkastusluettelossa 1620-luvulta Niilo Ruuskanen (Nieels Ruskain) oli Hiismäessä arviokunnassa yhdessä Lauri Taskisen ja Sigred Möösön kanssa. Niilolla oli peltoa 2 tynnyrinalan verran ja niittyä $\frac{1}{2}$ heinäkuorman verran verotettuna. Arviokunnan maakappaleet olivat Ristikankaanmaa, Hieta-aho, $\frac{1}{2}$ Säynjärvenmaasta, Mietuksenmaa, Akkaojanselkä, Maanalus ja kolmasosa Vanhanpellonmaasta. Mietuksenmaa kertoo meille Niilon asuneen nykyisen Hiismäen Ruuskalan talon tienoilla, talo kun sijaitsee Mietuksenlammen lähistöllä. Säynjärvi on 14-tien toisella puolella hieman Savonlinnaan päin.

Niilolla oli ainakin kaksi poikaa, **Niilo ja Claas**. Claas Ruuskanen oli syntynyt 1629 Rantasalmella ja asui Sulkavan Eerikkilässä. Pakeni (Irja Leinon mukaan) voutena Ruotsin Värmlantiin Arvikaan v. 1666. Irja Leinon mukaan hänellä oli poika, ratsumies Niilo Ruuskanen, joka oli syntynyt Sulkavan Eerikkilässä 1660.

Niilo Niilonpoika oli isäntänä Ruuskalassa ja hänellä oli Sorsia-niminen vaimo sekä todennäköisesti seitsemän lasta. Niilo Niilonpoika oli syntynyt arviolta 1622 ja hänet mainitaan henkikirjassa vv. 1645-1660, Puoliso mainitaan henkikirjassa v. 1680. Lapset olivat **Erkki, Lauri, Gustav, Johan, Matti, Nils ja Erin Ruuskanen**.

Näistä Johan oli noin 1656 Sulkavan Eerikkilässä torpparina ja hänen pojanpojanpoikansa oli **Claus Ruuskanen** , joka oli syntynyt 26.7.1736 Juvalla ja kuoli 14.12.1808 Iisalmi, Paloinen. Claus oli sotilas ja torpparina Iisalmessa Partala 1:ssa kapteenin virkatalossa vv. 1778-88. Hän värväytyi Rantasalmella Savon ja Savonlinnan jääkärirykmentti 6:en Iisalmen komppaniaan 8.3.1758 ruotunumerolla 117 ja sai sotilasnimikseen Ryth, jonka nimen piti myös armeijan palveluksesta erottuaan. Katselmuksessa hänen todettiin olleen 178 cm pitkä, laiha, tummahiuksinen, raitis, hyväluontoinen eikä koskaan tuomittu rikoksista. Hän sai asuttavakseen Maaningan Pajujärveltä no 7:stä Karvalantorpan, omasi hyvän luku- ja kirjoitustaidon ja erosi armeijasta täysin palvelleena.

Claus piti sotilasnimen palveluksesta erottuaankin ja hänen jälkeläisiään ovat mm. esi-isämme tie -runon kirjoittaja Leena Haatainen os. Ryytty ja tasavallan presidentti Mauno Koivisto.

Matti Niilonpoika jä isännäksi Hiismäen Ruuskalaan ja hänen puolisonsa oli **Helena Wirotar**. Syntynyt noin 1631. Heillä oli ainakin kolme poikaa **Niilo, Erkki ja Herman** Näistä Herman Ruuskanen muutti lampuodiksi Rantasalmen Leislahteen. Hänen jälkeläisiään olivat mm. Säamingissä asunut Eino Albin Ruuskanen ja hänen sisarensa Hilma Kontiainen, joka täytti 101 vuotta sukuseuran perustavaa kokousta edeltävänä päivänä Rantasalmella. Herman Ruuskasen jälkeläisiä oli myös **Hilda Maria Ruuskanen**, jonka puoliso oli

Kustaa Heikki Ruuskanen. Kustaa Heikki oli Hiltulasta lähtöisin olevaa toista sukuhaaraa ja hänet tunnettiin paremmin kutsumanimellä " **Mustaparta Ruuskanen** ".

Niilo Matinpoika oli Hiismäen Ruuskalassa isäntänä ja hänen puolisonsa oli Inkeri Hartikainen. Heillä oli kahdeksan lasta: : **Matti, Yrjö, Inkeri, Niilo, Pekka, Lauri, Riitta ja Heikki.** Matti Niilonpoika oli Ruuskalan yhden osan isäntänä ja hänen sukunsa omisti Ruuskalan taloa aina 1900-luvulle asti, jonka jälkeen talo siirtyi aikanaan nykyiselle omistajasuvulle Tynkkysille. Yrjö Matinpojan jälkeläisiä ovat Putkisaloon kartanossa torpparina ollut Gabriel Ruuskanen, jonka jälkeläisiä puolestaan ovat Ryyhkeen Ruuskaset. Myös Tornioniemen kylän Ruuskaset ovat Yrjö Matinpojan jälkeläisiä.

5.

Hiismäen Ruuskala

Pekka Matinpoika Ruuskanen omisti osan Ruuskalan talosta ja hänen pojanpoikansa Pekka Antinpoika Ruuskanen muutti Hiismäestä Tuusmäen Joutsniemeen vuokratilaksi eli arentilaiseksi. Pekan poika Kalle Kustaa Ruuskanen muutti vävyksi Pirilän kylän Paunolanmäelle. Kallen puoliso oli Anna Regina Putkinen ja heillä oli Paunolanmäellä kahdeksan lasta: **Ida Amalia, Otto, Sakari, August, Antti Albin, Alfred, Aron ja Fredrika.** Näistä Ida Amalia avioitui Osikonmäen Mustikkamäelle, Frederiikka Joroisten Sydänmaan Leskelään ja Antti Albin muutti Kasanpeltoon. Sakari muutti Tuusmäen Vestolaan ja hänen jälkeläisiään ovat Vestolan Ruuskaset, mm. Kerimäelle muuttanut Kalle Juhana ja Vestolan Verner Ruuskanen. August oli isäntänä Paunolanmäellä ja hänen lapsiaan olivat kunnallisneuvos Kustaa Ruuskanen, Kurkelan isäntä Oskari Ruuskanen ja Helsingin muuttanut Veini Ruuskanen sekä Rantasaloon muuttanut Aino Ahonen. Alfred muutti vaimonsa kanssa Tuusmäen Parkkolaan, josta sitten 1890-luvun alussa Lahdenkylän Kuosmalaan. Alfred oli

tämän kirjoittajan isoisän isä.

Pekka Matinpoika Ruuskanen, syntynyt 1758, asui Hiismäen Ruuskalassa ja hänen jälkeläisiään oli mm. Ferdinand Ruuskanen, jolla oli yhdeksän lasta :
Bertta Lydia, Veikko Ferdinand, Sulo

Armas, Martta Auroora, Elsa Maria, Anna Liisa, Lauri Ilmari, Vilho August ja Paavo.

Hiismäen Ruuskalasta muutti Kolkontaipaleen kylään Lauri Niilonpoika Ruuskasen poika **Pekka Ruuskanen** joka oli syntynyt 20.2.1766 Hiismäessä. Pekka oli rusthollari eli ratsutilan omistaja Kolkontaipaleen Miettälänmäellä. Hänen pojanpoikansa oli **Kalle Petter Kallenpoika Ruuskanen**, joka oli syntynyt 10.9.1848 ja muutti v. 1880 Tampereelle. Kalle Petter oli K.P.Ruuskanen Oy:n perustaja. K.P:llä kerrotaan olleen markka taskussaan Tampereelle tullessaan. Vuonna 1878 Näsijärven ollessa jäätymässä K.P. otti riskin ja kuljetti tukkilautan Näsijärven latvavesiltä Pyhäjärven puolelle. Tämä oli niin hyvä tienesti, että hän saattoi perustaa K.P. Ruuskanen Oy:n ensin lyhyttavarakauppana ja sittemmin tukkuliikkeenä.

Miettälänmäellä oli syntynyt myös Kalle Ville Otonpoika Ruuskanen, joka oli Pekka Ruuskasen pojanpojanpoika ja tunnettiin kutsumanimellä "**Kortti-Kalle Ruuskanen**".